

बुद्धाची शिकवन

धम्मचक्र-

धर्माचे चक्र म्हणजे फिरत असलेल्या .या संस्कृत शब्दाचा अनुवाद आहे "चक्र-धर्म" बैलगाडीच्या चाकाप्रमाणेच ते भगवान बुद्धाच्या शिकवणीचे प्रतीक होते कारणते आजही मोठ्या प्रमाणावर आणि अखंडपणे पसरत आहे हे आठ आरे बौद्ध धर्माच्या आर्य . आर्य अष्टांगिक .हा सर्वात महत्त्वाचा मार्ग आहे .अष्टांगिक मार्गाचे प्रतिनिधित्व करतात मार्ग म्हणजे सम्यक दृष्टि, सम्यक विचार, सम्यक वाणी, सम्यक वर्तन, सम्यक उपजीविका, सम्यक प्रयत्न, सम्यक सजगता आणि सम्यक समाधी भगवान बुद्धाच्या मूर्ती आणि इतर . सध्या .मूर्ती तयार होण्याच्या जुन्या काळात धर्माचे हे चक्र उपासनेचे उद्दिष्ट होते आंतरराष्ट्रीय स्तरावर बौद्ध धर्माचे सामान्य प्रतीक म्हणून या चक्राचा वापर केला जातो.

कॉपीराई : १९६२, १९७२, १९८५, २००५, २०१३ बुक्क्यो डेन्डो क्योकाई यांनी या पुस्तकाचा कोणताही भाग परवानगी शिवाय उद्धृत केला जाऊ शकतो आम्ही फक्त एवढेच सांगतो . की, टोकियोतील बुखियो डेन्डो क्योकाई ला श्रेय देण्यात यावे आणि प्रकाशनाची एक प्रत आम्हाला पाठवली.
धन्यवाद.

BUKKYO DENDO KYOKAI

(Society for the Promotion of Buddhism)

3-14, Shiba 4-chome,

Minato-ku, Tokyo, Japan, 108-0014

Phone: (03) 3455-5851

Fax: (03) 3798-2758

Email: bdk@bdk.or.jp

<https://www/bdk.or.jp>

बुध्दांची प्रज्ञा महासागरा समान विशाल आणि प्रचंड करूणेने भरलेली आहे.

भगवान बुध्दाला कोणतेही रूप नाही, पण स्वतःला उत्कृष्टतेने प्रकट करतो आणि आपल्या करुणेच्या संपूर्ण हृदयाचे नेतृत्व करतो.

हे पुस्तक मौल्यवान आहे कारण त्यात पाच हजाराहून अधिक खंडात नमूद केल्याप्रमाणे भगवान बुध्दाच्या शिकवणीचे सार आहे जगातील सीमा आणि वांशिक अडथळ्यांच्या . पलीकडे जाऊन पंचवीसशेहून अधिक वर्षांपासून हे उपदेश जतन करून देण्यात आले आहेत.

या पुस्तकात समाविष्ट असलेले बुध्दाचे शब्द मानवी जीवनाच्या सर्व पैलूंना स्पर्श करतात आणि त्याला अर्थ देतात.

धम्मपद

या जगात द्वेष कधीही थांबत नाहीहा एक प्राचीन नियम आहे .ते फक्त मैत्रीने संपते . (५) .

आपण मूर्ख आहात असे मानणारा मूर्खी प्रत्येक /माणूस शहाणा माणूस आहे.आपण शहाणे आहे असे मानणाऱ्या मूर्खाला खरोखरच मूर्ख म्हणतात(६३) .

त्याने हजारो वेळा युद्धभूमीवर विजय मिळवला पाहिअसे त्याला वाटले, पण स्वतः वरः विजय मिळवणारा तो सर्वात उदात्त विजेता आहे (१०३) .

जो शंभर वर्षे जीवित राहून ही, त्याला सत्याचे दर्शन नाही झाले त्यापेक्षा, ज्याचे एक दिवसाचे जीवन असून सत्य दर्शन करतो तेच जीवन उत्तम आहे(११५) .

मनुष्याचा जन्म हा कठीण आहे, मनुष्याचे मर्त्य जीवन कठीण आहे, स धम्म श्रवण ऐकणे- कठीण आहे बुद्धाचे अस्तित्व .कठीण आहे (१८२)

सर्व पाप कर्मांचा त्याग करणे, कुशल कर्मांला विकसित करणे, आणि चित्त शुद्ध करणे हेच सर्व बुद्धानेएकमात्र शासन आहे .
(१८३)

पुत्र संरक्षण करत नाहीत, ना पिता, किंवा ना नातेवाईक सुद्धा, जो मृत्यूवर विजय करतो त्याला नातेवाईकांपासून कोणतेही संरक्षण नाही(२८८) .

अनुक्रमणिका

बुद्ध

अध्याय	पृष्ठ क्र.
अध्याय प्रथमः शाक्यमुनी बुद्ध	2
I. बुद्धाचे जीवन	2
II. बुद्धाची शेवटची शिकवण.....	10
अध्याय दुसराः शाश्वत आणि गौरवशाली बुद्ध	15
I. त्यांची करुणा आणि प्रतिज्ञा	15
II. आपल्यासाठी बुद्धाचा उद्धार आणि विमुक्ती.....	19
III. शाश्वत बुद्ध	22
अध्याय तिसराः बुद्धाचे रूप आणि त्यांचे गुण	25
I. बुद्धाच्या कायाचे तीन पैलू.....	25
II. बुद्धाचे रूप	29
III. बुद्धाचे गुण	32

धम्म

अध्याय प्रथमः कार्यकारणभाव	38
I. चार आर्य सत्य	38
II. कार्यकारणभाव	41
III. प्रत्ययसमुत्पन्न नियम	42
अध्याय दुसराः चित्त मात्रता का सिद्धांत आणि वस्तुमात्राची सत्यता	46
I. अनित्य आणि अहंकारहीनता.....	46
II. केवळ मनाचा सिद्धांत.....	49
III. वस्तुमात्राची सत्यता	52
IV. मध्यम मार्ग	57

अध्याय तिसरा: बुद्ध- स्वभाव.....	65
I. चित्ताची शुद्धता	65
II. बुद्धस्वभाव-	71
III. अहंकारहीनता	75
अध्याय चौथा : अपवित्रता	81
I. मानवी क्लेश	81
II. मानवी स्वभाव	88
III. मानव जीवन	90
IV. मानव जीवनाची सत्यता.....	95
अध्याय पांचवा: बुद्धाने दिलेले आश्वासन	102
I. अमिताभ बुद्धाची प्रतिज्ञा	102
II. अमिताभ बुद्धाची सुखावती तत्त्व	110

आचरणाचा मार्ग

अध्याय प्रथम: विशुद्धाचा मार्ग	116
I. मनाची विशुद्धी	116
II. कुशल आचरणाचा मार्ग	123
III. प्राचीन दंतकथा मध्ये धम्म शिक्षा	134
अध्याय दुसरे:संबोधिप्राप्तीचा प्रत्यक्ष आचरण मार्ग	150
I. सत्याचा शोध	150
II. आचरणाचा मार्ग	163
III. श्रद्धेचा मार्ग	176
IV. पवित्र गाथा	184

बंधुत्व

अध्याय प्रथम: बंधुत्वाचे कर्तव्ये	194
I. गृहत्याग करणारे.....	194

II. गृहस्थी	200
III. सत्यपूर्ण जीवन मार्गाचे व्यावहारिक मार्गदर्शन.....	212
अध्याय दुसरा :बुद्ध भूमीची स्थापना	225
I. सुसाबंदीत बंधुत्वता	225
II. बुद्ध खाना	233
III. ज्यांना बुद्धाच्या भूमीत वैभव प्राप्त झाले आहे अंगुत्तर निकाय	238
 स्रोत संदर्भ	 245
परिशिष्ट	
I. बौद्धधर्माचा संक्षिप्त इतिहास	258
II. बुद्धाच्या शिकवणीचा प्रसार	268
III. "बुद्धाच्या शिकवणीचा इतिहास"	271
IV. "बुद्धाच्या शिकवणीची अनुक्रमणिका "	273
 सोसायटी फॉर द प्रमोशन ऑफ बुद्धिझम अँड डिस्ट्रीब्युशन ऑफ द टीचिंग ऑफ बुद्ध.....	 288